

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

факультет іноземних мов

(назва інституту/факультету)

Кафедра _____ **англійської мови**

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

НАЦІОНАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА КРАЇНИ, МОВА ЯКОЇ ВИВЧАЄТЬСЯ

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

ENGLISH LITERATURE

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма _____ **«Англійська мова і література та друга іноземна мова»**
(назва програми)

Спеціальність _____ **035 Філологія**
(вказати: код, назва)

Галузь знань _____ **04 «Гуманітарні науки»**
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти _____ **перший (бакалаврський)**
(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

_____ **факультет іноземних мов**
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання _____ **англійська**
(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: _____ **к.ф.н., доц.Павлович Т.І., к.ф.н. в.о.доцент. Соловійова О.В.**
(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів) http://english.chnu.edu.ua/?page_id=468&lang=en
Контактний тел.

E-mail:

t.pavlovych@chnu.edu.ua

o.solovyova@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle **Дайте посилання на дисципліну в системі Moodle**
Консультації

Очні консультації: кількість годин і розклад присутності

Онлайн-консультації: Розклад консультації.

Очні консультації: за попередньою домовленістю.

(Наприклад: понеділок та четвер з 14.00 до 15.00).

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна формує лінгвістичні компетентності та сприяє науковому розумінню теоретичних основ вивчення літератури доби Середньовіччя, Відродження та Просвітництва на рівні сучасного статусу науки про літературу.

2. Мета навчальної дисципліни: Метою викладання навчальної дисципліни “Англійська література” є ознайомити студентів факультету іноземних мов із періодизацією національної літератури; розкрити особливості кожного періоду стосовно його зародження та розвитку; встановити та пояснити стилі, течії та напрямки на різних рівнях розвитку літератури.

3. Завдання:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

4. Пререквізити. Для ефективного засвоєння дисципліни здобувач вищої освіти має вивчити до початку курсу такі предмети:

Основна іноземна мова;

Історія англійської мови / Еволюція парадигм сучасної англійської мови;

Лінгвокраїнознавство основної мови.

5. Програмні результати навчання

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <u>Теорія та історія основної іноземної мови</u>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	7	3	90	2	15		15		60		залік
Заочна	4	7	3	90	2	8				82		залік

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Англійська література доби Середньовіччя та Відродження.												
Тема 1. Особливості розвитку та національна своєрідність англійської літератури доби Середньовіччя.		2	1			7							10
Тема 2. Англійська література періоду норманського завоювання. XIV століття в історії англійської літератури.		2	2			7		2					10
Тема 3. Літературний процес в Англії XV століття. Відродження.		2	2			8							8
Тема 4. Життєвий і творчий шлях Вільяма Шекспіра. Літературний процес в Англії XVII ст.		1	2			8		2					12
Разом за ЗМ1		7	7			30		4					42
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Англійська література доби Просвітництва.												

Тема 1. Особливості розвитку та національна своєрідність англійської літератури доби Просвітництва.		2	2					2				10
Тема 2. Просвітницький роман 40-50-х рр. XVIII століття.		2	2									10
Тема 3. Передромантизм в англійській літературі доби Просвітництва		2	2									10
Тема 4. Англійська література доби романтизму.		2	2					2				10
Разом за ЗМ2		8	8			30		4				40
Усього годин		15	15			60		8				82

3.2.1. Теми семінарських або практичних, або лабораторних занять

№	Назва теми
1	Тема 1. Англійська література доби Середньовіччя: періодизація, характеристика основних періодів.
2	Тема 2. Розвиток англосаксонської літератури.
3	Тема 3. Англосаксонський народний епос. Поема „Беовульф”: сюжет, композиція, історизм твору.
4	Тема 4. Англійська література періоду норманського завоювання.
5	Тема 5. Середньовічний лицарський роман.
6	Тема 6. XIV століття в історії англійської літератури.
7	Тема 7. Життя та творчість Джефрі Чосера. Поема Дж. Чосера „Кентерберійські оповідання”: сюжет, композиція, образна система.
8	Тема 8. XIV століття в історії англійської літератури.
9	Тема 9. Літературний процес в Англії XVст.
10	Тема 10. Загальні тенденції розвитку англійської літератури доби Відродження: періодизація.

3.2.2. Тематика індивідуальних завдань

№	Назва теми
1	„Утопія” Томаса Мора: її значення у становленні утопічної літератури в Англії.
2	Творчість Крістофера Марло.
3	Життєвий і творчий шлях Вільяма Шекспіра: шекспірівське питання, періодизація творчості, жанрове різноманіття, особливості творчого методу.

4	Джон Донн та школа метафізиків.
5	Життєвий і творчий шлях Джона Мільтона. Поема Дж. Мільтона „Втрачений рай”: сюжет, композиція, ідейний зміст.

3.2.3. Самостійна робота

№	Назва теми
1	Writing: Beowulf is set in a male-dominated world full of violence and danger.
2	Compare the Miller’s Tale with either the Reeve’s Tale or the Summoner’s Tale. What are the different characteristics that make each tale a fabliau? Consider comic timing, plot intricacy, and the cast of characters within the tale.
3	The vice of greed is a constantly recurring theme throughout Utopia. Elucidate it and provide examples.
4	Moral Philosophy of Utopians
5	Discuss the role of Faustus’s soliloquies – particularly his speeches about the different kinds of knowledge in scene 1 and his long soliloquies in scene 12 – in shaping our understanding of his character.

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

4. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна та письмова (тестування, реферат, опитування) відповідь студента та ін.

Формами підсумкового контролю є екзамен.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань;
- студентські презентації;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю і 40 балів під час підсумкового виду контролю (екзамену).

Кількість балів за кожен модуль виводиться із суми поточних видів контролю (за роботу на практичних заняттях, виконання тестових завдань, підготовку проектів). Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за теми даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів; за 2 модуль – 30 балів.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі – під час проведення іспиту з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати у ході проведення підсумкового контролю становить 40 балів – по 10 балів за кожну відповідь екзаменаційного білету.

Відповіді на питання №1, №2 та №3 в кожному з екзаменаційних білетів передбачають демонстрацію знань студента з 3 аспектів дисципліни. Оцінювання відповідей на ці питання здійснюється за спільними критеріями.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 1, 2 та 3 :

Бали	Характеристика відповіді
10	студент вичерпно висвітлює питання; чітко і конкретно висловлює головні моменти, наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;
9-8	студент достатньо повно висвітлює питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;
7-6	студент неповно висвітлює питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
5-3	студент частково і недостатньо висвітлює питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;
2-0	студент частково і недостатньо висвітлює питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.

Відповіді на питання № 4 мають практичний характер (філологічний аналіз тексту)

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 4:

Бали	Характеристика відповіді
10	студент повністю та правильно виконує практичне завдання білета
9-8	відповідь студента містить незначні неточності і практичне завдання виконано з незначними помилками
7-6	відповідь студента містить неточності і практичне завдання виконано неповно
5-3	відповідь студента містить значні неточності і практичне завдання виконано лише частково
2-0	студент не в змозі виконати практичне завдання

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)						Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 3			Усний іспит 40	100
T1-10	T11	T	T1-10	T	T		
10	10	10	10	10	10		

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Алексеев М. Литература средневековой Англии и Шотландии. – М., 1984.
2. Аникин Т.В., Михальская Н.П. История английской литературы. – М., 1985.
3. Дьяконова Н.Я. Английский романтизм. Проблемы эстетики. – М., 1978.
4. Елистратова А. Английский роман эпохи Просвещения. – М., 1966.
5. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. / За ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. – Тернопіль, 2005.
6. Зарубежная литература средних веков. Немецкая, испанская, итальянская, английская, чешская, польская, сербская, болгарская литературы / Сост. Б.И. Пуришев. – М., 1975 Древнеанглийская поэзия. – М., 1982.
7. История всемирной литературы в 9-ти томах. – М., 1985-1988. Том 2-5.
8. История зарубежной литературы XVII ст. – Л., 1987.
9. История западноевропейского театра / Под. ред. Мокульского С. – Т. 2. – М., 1957.
10. Література західноєвропейського середньовіччя / Під. ред. Висоцької Н.О. – Вінниця, 2003.
11. Мелихов О. История зарубежных литератур XVII-XVIII вв. – М., 1977.
12. Мортон А. От Мэлори до Элиота. – М., 1970.
13. Павличко С. Д. Зарубіжна література: Дослідж. та критич. статті. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001.
14. Павлович Т.І. English Literature, 4 курс: Навчальний посібник. – Чернівці, 2020. – 79 с.
15. Павлович Т.І, Унгурия Т.П. Концепт «пори року» в сучасній англійській поезії Науковий вісник: Германська філологія: зб. матеріалів XIII міжнар. наук. конф. Чернівці, 2020
16. Павлович Т.І. Суродейкіна Т.В., Швиگار Д.М. Особливості історизмів та лексичних архаїзмів у творчості Г.Лавкрафта Науковий журнал Молодий Вчений, № 7(95) липень 2021. С.78–85
17. Рубанова Г.Л. Історія світової літератури. західноєвропейське Середньовіччя (III-XIV ст.). – Львів, 2004.
18. Шаповалова М., Рубанова Г., Моторний В. Зарубіжна література доби Середньовіччя та Відродження. – Львів, 1993.
19. Bandrovskaya O. The English Literature of the Middle Ages: Textbook. – L'viv, 2008.
20. Norton Anthology of English Literature, The. W. W. Norton & Company, Inc, New York, Fifth Edition, 1986.
21. Schlauh, Margaret. Medieval Literature and Its Social Foundations. – Warszawa, 1967.
22. Sutherland, John. Victorian Novelists and Publishers. – Chicago, 1976.

5.2. Допоміжна

1. Английская лирика первой половины XVII столетия. – М., 1989.
2. Английская комедия XVII-XVIII веков: Антология. – М., 1989.
3. Андреев М. Средневековая европейская драма. Происхождение и становление. – М., 1989.
4. Аникст А. Творчество Шекспира. – М., 1963.
5. Барг М.А. Великая английская революция в портретах ее деятелей. – М., 1991.
6. Берджес Э. Шекспир. Гений и эпоха. – М., 2001.
7. Габлевич М. Шекспірів Ерос життя і творчості // Шекспір, Вільям. Сонети. – Львів, 1998.
8. Дубашинский И. Вильям Шекспир. – М., 1995.
9. Жирмунский В.Н. Народный героический эпос. – М., 1962.
10. Кеттл А. Введение в историю английского романа. – М., 1966.
11. Клименко Е.И. Английская литература первой половины 19 в. – М., 1986.
12. Клименко Е.И. Проблема стиля в английской литературе первой трети 19 в. – М., 1989.
13. Клименко Е.И. Стилистическая реформа Вордсворта и Кольриджа. – М., 1988.
14. Кузьмин Б. О Голдсмите, о Байроне, о Блоке... – М., 1977.

15. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / Ред. Волков А. та ін. – Чернівці, 2001.
16. Мелетинский Е.М. Средневековый роман. Происхождение и классические формы. – М., 1983.
17. Осиновский И.Н. Томас Мор. – М., 1974.
18. Парфенов А.Г. Бен Джонсон и его комедия «Вольпоне». – М., 1982.
19. Парфенов А.Г. Кристофер Марло. – М., 1964.
20. Платов А. В поисках Святого Грааля. Король Артур и мистерии древних кельтов. – М., 1999.
21. Самарин Р.М. Творчество Джона Мильтона. – М., 1964.
22. Сапрыкин Ю.М. От Чосера до Шекспира: этические и политические идеи в Англии. – М., 1985.
23. Світовий сонет: Антологія. – К., 1983.
24. Українка Л. Джон Мільтон // Українка, Леся. Зібрані твори: У 12-ти томах. – Е. 8. – К. – 1976.
25. Утопия и утопическое мышление: антология зарубежной литературы. – М., 1991.
26. Франко І.Я. Передмова. Джон Мільтон. Самсон-борець // Франко І.Я. Зібрані твори: У 50-ти томах. – Т. 12. – К., 1978.
27. Хейзинга Й. Осень Средневековья. Исследование форм жизненного уклада и форм мышления в XIV и XV веках во Франции и Нидерландах. – М., 1988.
28. Шаповалова М.С. Шекспір в українській літературі. – Львів, 1976.
29. Шведов Ю.Ф. Эволюция шекспировской трагедии. – М., 1975.
30. Brewer D. A New Introduction to Chaucer. – Oxford, 1988.
31. Chesterton, G. K. Appreciations and Criticisms of the works of Charles Dickens.
32. Cochran, Peter. Byron and Orientalism. Cambridge Scholars Press, 2006.
33. Eliot T.S. Milton: Two Studies by T.S. Eliot. – London, 1968.
34. McGann, Jerome. Byron and Romanticism. Cambridge University Press, 2002.
35. Monsarrat, Ann. An Uneasy Victorian: Thackeray the Man. – New York, 1980.
36. Stephens J., Waterhouse R. Literature, Language, and Change: From Chaucer to the Present. – London, 1990.

6. Інформаційні ресурси

1. Benjamin Slade *Beowulf on Steorarume* www.heorot.dk
2. *Bosworth-Toller Anglo-Saxon Dictionary* <http://bosworth.ff.cuni.cz/>
3. *The Complete Corpus of Anglo-Saxon Poetry* <http://www.sacred-texts.com/neu/ascp/index.htm>
4. Geoffrey Chaucer *The Canterbury Tales* <http://www.sacred-texts.com/neu/eng/mect/index.htm>
5. *Horrible Histories* <http://www.bbc.co.uk/cbbc/shows/horrible-histories>
6. Sean Miller *England c.450-1066 in a Nutshell* <http://www.anglo-saxons.net>
7. Thomas Malory *Le Morte d'Arthur* <http://www.sacred-texts.com/neu/mart/index.htm>
8. Venerable Bede *Ecclesiastical History of England* <http://www.sacred-texts.com/chr/bede/-index.htm>
9. Peter S. Baker *Introduction to Old English* www.oldenglishaerobics.net